

Կ-1072-26.09.2016-ՄԻ-010/2

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

**«ՆՈՏԱՐԻԱՏԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Նոտարիատի մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2001 թվականի դեկտեմբերի 4-ի ՀՕ-274 օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 1-ին հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1.Սույն օրենքը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետությունում նոտարների գործունեության իրավական հիմքերը, նոտարական գործողությունների իրականացման կարգը եւ նոտարներին առաջադրվող հիմնական պահանջները, նոտարների նշանակման, ազատման կարգը եւ հիմքերը, նոտարի իրավական պաշտպանությունը, ինչպես նաեւ նոտարական գործողությունները բողոքարկելու եւ նոտարական գործողությամբ անձանց պատճառված վնասի հատուցման հետ կապված հարաբերությունները:»:

Հոդված 2. Օրենքի 3-րդ հոդվածի 3-րդ մասում «Նոտարի ստորագրությամբ ու կնիքով վավերացված կամ հաստատված փաստաթուղթն» բառերը փոխարինել «Նոտարական ակտն» բառերով:

Հոդված 3. Օրենքի 5-րդ հոդվածի վերնագրում եւ տեքստում, 35-րդ հոդվածի 7-րդ մասի 2-րդ պարբերությունում, 46-րդ հոդվածի 5-րդ մասում, 47-րդ հոդվածի 3-րդ մասում «նոտարական գործողությունների գաղտնիություն» եւ «նոտարական գործողությունների գաղտնիք» բառերը փոխարինել «նոտարական գաղտնիք» բառերով:

Հոդված 4. Օրենքի 5-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասում «իր կողմից» բառերից հետո լրացնել «նոտարական գործողություն կատարելու կամ այլ ծառայություն մատուցելու վերաբերյալ, ինչպես նաեւ», իսկ «տեղեկությունները» բառից հետո լրացնել «(նոտարական գաղտնիք հանդիսացող տեղեկատվություն)» բառերը.

2) 5-րդ մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերությամբ.

«Ժառանգության բացման վերաբերյալ ժառանգներին, պարտատերերին տեղեկություններ հայտնելը չի համարվում նոտարական գաղտնիք հանդիսացող տեղեկատվության տրամադրելու սույն օրենքով սահմանված կարգի խախտում:»:

3) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5.1-ին մասով.

«5.1. Նոտարական գործի շրջանակում նոտարական գործողություններ իրականացնելու նպատակով նոտարին, ինչպես նաեւ օրենքով ուղղակիորեն նախատեսված դեպքերում օրենքում նշված անձին տեղեկություններ հայտնելը չի համարվում նոտարական գաղտնիք հանդիսացող տեղեկատվություն տրամադրելու սույն օրենքով սահմանված կարգի խախտում:»:

Հոդված 5. Օրենքի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝

1) 1-ին պարբերությունում «գործունակ» բառից հետո լրացնել «25 տարին լրացած» բառերը եւ «նոտարական գործունեության առնվազն 6 ամսվա» բառերը փոխարինել «նոտարական գործունեության առնվազն մեկ տարվա» բառերով:

2) 2-րդ պարբերությունում «մասնագիտական» բառից առաջ լրացնել «վերջին 5 տարվա ընթացքում» բառերը:

Հոդված 6. Օրենքի 12-րդ հոդվածում`

1) 1-ին մասի`

ա) առաջին պարբերության երկրորդ նախադասությունը շարադրել հետեւյալ խմբագրությամբ.

«Նոտարական տարածքները, նոտարական գրասենյակներին առաջադրվող նվազագույն պահանջները եւ գտնվելու վայրերի չափանիշները սահմանում է արդարադատության նախարարը:»:

բ) առաջին պարբերությունում լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ նոր նախադասություն.

«Նոտարական տարածքները սահմանվում են գործարքների, հաճախորդների ակտիվության վրա հիմնված տարածքային բաժանման սկզբունքի, իսկ նոտարական գրասենյակներին առաջադրվող նվազագույն պահանջները եւ գտնվելու վայրերի չափանիշները սահմանվում են քաղաքացիների հարմարավետության, հերթերի արդյունավետ կառավարման, անվտանգության ապահովման, ժամանակի արդյունավետության սկզբունքների հիման վրա:»:

2) 1-ին մասի առաջին նախադասությունից հետո լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ նոր նախադասություն.

«Նոտարական տարածքը այն վարչատարածքային միավորն է, որի սահմաններում նոտարն իրականացնում է իր գործունեությունը»:

3) 3-րդ մասը շարադրել հետեւյալ խմբագրությամբ.

«Եթե շահագրգիռ անձի` տեղաշարժի հնարավորությունը սահմանափակող հիվանդության կամ անօգնական վիճակի պատճառով նոտարական գրասենյակում նոտարական գործողությունների կատարումը անհնարին է դառնում, ապա շահագրգիռ անձի դիմումի հիման վրա նոտարը պարտավոր է դիմումի ներկայացման օրը կամ դրան հաջորդող աշխատանքային օրը նոտարական գործողություններ կատարել նոտարական գրասենյակից դուրս` նոտարական տարածքում:

Նոտարական գործողությունները կարող են կատարվել նոտարական գրասենյակից դուրս նաեւ սույն օրենքի 59-րդ, 61-րդ, 80-րդ, 82-րդ հոդվածներով սահմանված դեպքերում:

Այս դեպքում նոտարը պարտավոր է վավերացման մակագրության մեջ եւ գրանցամատյանում նշել նոտարական գործողության կատարման վայրը (հասցեն):»:

Հոդված 7. Օրենքի 13-րդ հոդվածում`

1) 1-ին մասում «ժամկետում» բառից առաջ «մեկամսյա» բառը փոխարինել «երկամսյա» բառով:

2) 1-ին մասը լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությամբ. «Երկամսյա ժամկետում իր պարտականությունների կատարմանը չանցնելու դեպքում արդարադատության նախարարն ուժը կորցրած է ճանաչում որակավորում ստացած անձին նոտարի պաշտոնում նշանակելու վերաբերյալ հրամանը, իսկ նշանակված նոտարը կրկին ընդգրկվում է չնշանակված, սակայն որակավորման ստուգման դրական արդյունքներ ունեցող անձանց ցանկում:»:

3) 2-րդ մասում «նմուշը» բառից հետո լրացնել «իր գրասենյակի հասցեն, կապի միջոցների տվյալները:» բառերով.

4) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3-րդ մաս.

«3. Մինչև նոտարի կողմից սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված ժամկետում իր պաշտոնեական պարտականությունների կատարմանն անցնելը, նոտարական պալատը նրան ապահովում է էլեկտրոնային նոտարի համակարգ մուտք գործելու հնարավորությամբ:»:

Հոդված 8. Օրենքի 16-րդ հոդվածում`

1) 1-ին մասի 3-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«3) սնանկ ճանաչելու դիմում ներկայացվելու դեպքում` սնանկության գործի ողջ ժամանակահատվածում.».

2) 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ`

«4. Գործունեությունը կասեցված նոտարն իրավունք չունի կատարել նոտարական գործողություններ եւ մատուցել նոտարական այլ ծառայություններ` մինչև կասեցման ժամկետի ավարտը:».

3) 5-րդ մասում «կնիքը» բառից հետո լրացնել « եւ ձգմիչ կնիքը» բառերը:

Հոդված 9. Օրենքի 17-րդ հոդվածի`

1. 2-րդ մասում`

1) ուժը կորցրած ճանաչել 2-րդ կետը.

2) 3-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«3) մեկ տարվա ընթացքում նա երեք անգամ վավերացրել է գործարքներ կամ հաստատել է փաստաթղթեր, որոնք վավերացման կամ հաստատման պահին հակասել են օրենքով սահմանված պարտադիր կանոններին»:

2. 5-րդ մասի 2-րդ պարբերությունը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասություն.

«Բացատրություն վերցնելու ծանուցման մեջ արդարադատության նախարարը, հաշվի առնելով կարգապահական վարույթի առանձնահատկությունները, սահմանում է բացատրություն ներկայացնելու ժամկետ: Բացատրություն ներկայացնելու նվազագույն ժամկետ սահմանվում է 3 աշխատանքային օրը ծանուցումը ստանալու պահից: Նոտարի կողմից ծանուցման մեջ նշված ժամկետում բացատրություն չներկայացնելու դեպքում արդարադատության նախարարի սույն մասով սահմանված պարտականությունը համարվում է կատարված:»:

3. 8-րդ մասի`

1) 1-ին նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Պաշտոնից ազատված նոտարը պարտավոր է ոչ ուշ, քան հնգօրյա ժամկետում իր կնիքը եւ ձգմիչ կնիքը հանձնել արդարադատության նախարարություն, իսկ նոտարական գործերը եւ այլ փաստաթղթերը` նոտարական պալատ: Փոխարինող նոտար նշանակված լինելու դեպքում նոտարական գործերը եւ այլ փաստաթղթերը նոտարական պալատը հանձնում է փոխարինող նոտարին:»:

2) 2-րդ նախադասությունում «կնիքն» բառից հետո լրացնել «ու ճզմիչ կնիքն» բառերը:

Հոդված 10. Օրենքի 18-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 18. Նոտարի փոխարինումը եւ գործուղումը

1. Նոտարական տարածքում նոտարի ժամանակավոր բացակայության կամ նրա գործունեության կասեցման դեպքում արդարադատության նախարարը նոտարական պալատի առաջարկով կամ իր նախաձեռնությամբ նոտարական գործողությունների իրականացումն այդ ժամանակահատվածում կարող է դնել այլ նոտարի վրա:

2. Փոխարինող նոտարն իրավունք ունի նոտարական գործողություններ իրականացնել իր նոտարական գրասենյակում կամ փոխարինվող նոտարի նոտարական գրասենյակում:

3. Փոխարինող նոտարը գործում է իր անունից եւ իր հաշվին: Փոխարինվող նոտարի գույքի օգտագործման եւ աշխատակազմի վարձատրության կարգը սահմանվում է նոտարական պալատի որոշմամբ:

4. Ժամանակավոր բացակայության դեպքում նոտարին փոխարինելու հիմքերն են.

1) ամենամյա, լրացուցիչ արձակուրդում գտնվելը.

2) հղիության եւ ծննդաբերության արձակուրդը.

3) մինչեւ երեք տարեկան երեխայի խնամքի համար տրամադրվող արձակուրդը.

4) ժամանակավոր անաշխատունակությունը.

5) երեխայի կամ ընտանիքի անդամների հիվանդությունը (խնամքի անհրաժեշտության դեպքում).

6) գործուղումները.

7) վերապատրաստումները.

8) երկու աշխատանքային օրից ավելի աշխատավայրից փաստացի բացակայության այլ դեպքերը:

5. Նոտարը կարող է գործուղվել այլ նոտարական տարածք միայն իր համաձայնությամբ նոտարական պալատի առաջարկի հիման վրաարդարադատության նախարարի հրամանով:»:

Հոդված 11. Օրենքի 19-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 19. Վերահսկողությունը նոտարի գործունեության նկատմամբ

1. Նոտարական գործողությունների եւ նոտարի կողմից սույն օրենքով նախատեսված այլ ծառայությունների մատուցման, «Փողերի լվացման եւ ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի եւ դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերի պահանջների կատարման, նոտարական էթիկայի կանոնների պահպանման նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է արդարադատության նախարարությունը՝ սույն օրենքով սահմանված դեպքերում եւ կարգով:

2. Արդարադատության նախարարության կողմից վերահսկողությունն իրականացվում է նոտարական գործողությունների եւ նոտարի մատուցած այլ ծառայությունների ծրագրային ուսումնասիրության

միջոցով՝ տարեկան ծրագրի հիման վրա, որը հաստատվում է արդարադատության նախարարի կողմից՝ մինչև ուսումնասիրությանը նախորդող տարվա դեկտեմբերի 20-ը ներառյալ:

Ուսումնասիրության ենթակա ժամանակահատվածը եւ նոտարական գործողությունների կամ մատուցված այլ ծառայությունների տեսակները, ինչպես նաեւ ուսումնասիրություն կատարելու ժամկետը եւ վայրը սահմանվում են ուսումնասիրություն կատարելու մասին արդարադատության նախարարի հրամանով:

Ուսումնասիրությունն իրականացվում է նոտարական գրասենյակայացվելու կամ առանց նոտարական գրասենյակ այցելելու նոտարից նոտարական գործերը եւ այլ փաստաթղթերը պահանջելու, ինչպես նաեւ էլեկտրոնային համակարգում ուսումնասիրությունն ապահովելու միջոցով:

Ուսումնասիրության ընթացքում ուսումնասիրություն իրականացնողն իրավունք ունի գրավոր բացատրություններ եւ ուսումնասիրությանը վերաբերող նյութեր պահանջել նոտարից, որոնք ենթակա են տրամադրման այդ մասին ծանուցումը ստանալու պահից մեկ շաբաթվա ընթացքում:

Ուսումնասիրություն կատարողն ուսումնասիրություն իրականացնելու մասին հրամանում նշված նպատակի շրջանակներից դուրս գալու իրավունք չունի:

Ուսումնասիրության ընթացքում նոր հանգամանքներ եւ անհրաժեշտություն առաջանալու դեպքում ուսումնասիրության նպատակներն ու շրջանակները կարող են փոփոխվել նախարարի հրամանով՝ ուսումնասիրություն իրականացնողի գրավոր հիմնավորմամբ: Փոփոխման մասին գրավոր տեղեկացվում է նոտարը՝ նրան ներկայացնելով նոր հրամանի պատճենը: 3. Ուսումնասիրություն կատարելու մասին արդարադատության նախարարի հրամանի պատճենն ուսումնասիրությունն իրականացնելուց առնվազն երեք աշխատանքային օր առաջ ուղարկվում է արդարադատության նախարարի հրամանում նշված նոտարին եւ նոտարական պալատ՝ ուսումնասիրությանը նոտարական պալատի ներկայացուցչի մասնակցությունն ապահովելու նպատակով:

Նոտարական պալատի վարչությունն ուսումնասիրությանը նոտարական պալատի ներկայացուցչի մասնակցությունն ապահովելու դեպքում պարտավոր է արդարադատության նախարարի հրամանի պատճենը ստանալու պահից մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում ծանուցել այդ մասին արդարադատության նախարարությանը՝ տրամադրելով ներկայացուցիչ նշանակելու մասին վարչության որոշումը:

Ուսումնասիրության արդյունքում արդարադատության նախարարի հրամանով սահմանված ուսումնասիրություն իրականացնողը կազմում է եզրակացություն:

Նոտարական պալատի ներկայացուցիչը պարտավոր է իր մասնակցության մասին ստորագրել եզրակացությունում, իսկ եզրակացության վերաբերյալ առարկությունների դեպքում, դրանք ներկայացնել առանձին փաստաթղթի տեսքով մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, որը կցվում է եզրակացությանը:

Եզրակացության պատճենը տրամադրվում է նոտարին դիրքորոշում ներկայացնելու համար, որը կցվում է եզրակացությանը:

4. Ուսումնասիրության ենթարկված նոտարի մոտ հաջորդ ծրագրային ուսումնասիրությունը կարող է իրականացվել ոչ շուտ՝ քան դրան հաջորդող երկրորդ տարում:

5. Դատախազությունը, ոստիկանությունը, ազգային անվտանգության ծառայությունը, ինչպես նաեւ իրավապահ այլ մարմինները նոտարի նկատմամբ իրականացվող քրեադատավարական գործողությունների մասին մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում հայտնում են արդարադատության նախարարին:

Դատարանը իր վարույթում գտնվող կատարված կամ կատարվելիք նոտարի գործողությունները վիճարկող գործերի մասին անմիջապես տեղեկություն է ուղարկում արդարադատության նախարարություն, ինչպես նաև կայացման պահից երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում ուղարկում է այդ գործերով կայացրած վճիռների կամ դատավճիռների պատճենները:

6. Նոտարի՝ իրականացվող եւ իրականացրած այլ գործունեության նկատմամբ պետական մյուս մարմինները հսկողություն կարող են իրականացնել միայն օրենքով ուղղակի նախատեսված դեպքերում եւ սահմաններում: Նոտարի գործողությունների նկատմամբ հսկողություն իրականացնող այլ մարմինները նոտարի մոտ ստուգումներ կատարելուց առաջ այդ մասին պետք է հայտնեն արդարադատության նախարարին: Արդարադատության նախարարին ուղարկվում են նաև ստուգումների արդյունքների վերաբերյալ ակտերի (արձանագրությունների) պատճենները:»:

Հոդված 12. Օրենքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 19.1-ին հոդվածով.

«**Հոդված 19.1.** Ուսումնասիրության ենթակա նոտարի իրավունքներն ու պարտականությունները

1. Ուսումնասիրության ենթակա նոտարն իրավունք ունի՝

1) արգելելու ուսումնասիրությունը, եթե ուսումնասիրություն իրականացնողը դուրս է եկել ուսումնասիրություն իրականացնելու մասին հրամանում նշված նպատակի շրջանակներից.

2) ծանոթանալ եզրակացությանը.

3) ներկայացնել բացատրություններ, պարզաբանումներ, օրենքով սահմանված կարգով բողոքարկել ուսումնասիրություն իրականացնող անձանց գործողությունները.

4) չկատարել ուսումնասիրություն իրականացնող անձանց իրավասություններից, ինչպես նաև ուսումնասիրության նպատակներից եւ ծրագրերից չբխող պահանջներ:

4. Ուսումնասիրության ենթակա նոտարը պարտավոր է՝

1) չխոչընդոտել ուսումնասիրության ընթացքին, կատարել ուսումնասիրություն իրականացնող անձանց օրինական պահանջները.

2) ուսումնասիրություն իրականացնողի պահանջով ներկայացնել պահանջվող փաստաթղթերը, տվյալները:

Հոդված 13. Օրենքի 20-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված բողոքը արդարադատության նախարարությանը կամ նոտարական պալատին ներկայացնելու դեպքում այն ուսումնասիրվում է սույն օրենքի 24-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:»:

Հոդված 14. Օրենքի 22-րդ հոդվածի՝

1) 1-ին մասում «իր անունից» բառերը փոխարինել «որպես» բառով, «պատասխանող կամ» բառերից հետո լրացնել «երրորդ անձ կամ» բառերը:

2) 3-րդ մասում «կամ համայնքային հիմնարկներից» բառերը փոխարինել «կամ տեղական ինքնակառավարման մարմիններից» բառերով:

Հոդված 15. Օրենքի 23-րդ հոդվածի՝

1) 1-ին մասի՝

ա) 5-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«5) նոտարական գրասենյակի հասցեի փոփոխությունը համաձայնեցնել արդարադատության նախարարության հետ:»:

բ) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 7-րդ կետ.

«7) տարին մեկ անգամ նոտարական պալատի կողմից կազմակերպված վերապատրաստում անցնել՝ նոտարական պալատի սահմանված կարգով եւ պայմաններով:

Վերապատրաստման դասընթացների տեւողությունը առնվազն 30, բայց ոչ ավելի, քան 60 ակադեմիական ժամ է: Ակադեմիական ժամի տեւողությունը 40 րոպե է:»:

2) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.2-րդ մաս.

«1.2. սույն հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետով սահմանված դեպքում արդարադատության նախարարը մեկ շաբաթյա ժամկետում մերժում է նոտարական գրասենյակի հասցեի փոփոխությունը, եթե նոտարական գրասենյակի նոր հասցեն գտնվում է նոտարական տարածքից դուրս կամ նոտարական գրասենյակը չի համապատասխանում առաջադրվող նվազագույն պահանջներին կամ գտնվելու վայրի չափանիշներին:»:

3) 2-րդ մասի՝

ա) 1-ին պարբերության «ծառայության» բառը փոխարինել «Նոտարական գործողությունների եւ նոտարի կողմից մատուցվող այլ ծառայությունների» բառերով.

բ) 1-ին պարբերությունից հանել «խնդրանքով» բառը.

գ) 2-րդ մասի 1)-ին կետի «իրավաբանական» բառը փոխարինել «իրավական» բառով.

դ) ուժը կորցրած ճանաչել 2-րդ մասի 2-րդ կետի 2-րդ պարբերությունը:

4) 4-րդ մասի երկրորդ պարբերությունից հանել «կամ կողմերի մտադրությունների» բառերը:

5) 5-րդ մասից հանել «կամ նոտարական գրասենյակի» բառերը:

Հոդված 16. Օրենքի 24-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 24. Նոտարի կարգապահական պատասխանատվությունը

1. Նոտարի նկատմամբ կարգապահական վարույթ կարող է հարուցել

1) արդարադատության նախարարը.

2) նոտարական պալատը:

2. Արդարադատության նախարարը կարգապահական վարույթը հարուցում է սույն հոդվածի 5-րդ մասում սահմանված առիթների ուսումնասիրության արդյունքում սույն օրենքի 25-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված կարգապահական խախտման հատկանիշների հայտնաբերման հիմքով:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված ուսումնասիրությունն իրականացվում է փաստաթղթերը հետազոտելու, ինչպես նաև նոտարական գործողությունների նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող արդարադատության նախարարության ստորաբաժանումների կամ դրանց պաշտոնատար անձանց կողմից նոտարական գրասենյակ այցելելու կամ առանց նոտարական գրասենյակ այցելելու նոտարից նոտարական գործերը եւ այլ փաստաթղթերը պահանջելու, ինչպես նաև էլեկտրոնային համակարգում ուսումնասիրությունն ապահովելու միջոցով: Սույն մասով նախատեսված գործողությունները պետք է կատարվեն կարգապահական վարույթում քննարկվող հարցերի շրջանակում:

Սույն մասում նշված փաստաթղթերը, նյութերը նոտարը տրամադրում է ծանուցումը ստանալու պահից երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում:

4. Նոտարական պալատը կարգապահական վարույթ հարուցում է սույն օրենքի 25-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով սահմանված հիմքով: Միեւնույն առիթով եւ հիմքով արդարադատության նախարարի եւ նոտարական պալատի կողմից կարգապահական վարույթ հարուցված լինելու դեպքում՝ նոտարական պալատի կողմից հարուցված կարգապահական վարույթը կարճվում է: Նոտարական պալատը կարճման որոշմանը կցում է իր եզրակացությունը՝ կարգապահական հիմքի վերաբերյալ:

5. Կարգապահական վարույթ հարուցելու առիթներն են.

ա) դիմումը կամ բողոքը.

բ) պետական եւ տեղական ինքնակառավարման մարմնի, պաշտոնատար անձի հաղորդումը.

գ) դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտը.

դ) նոտարական պալատի հաղորդումը՝ իրեն ներկայացված նոտարական գործողությունների կամ նոտարի մատուցած այլ ծառայությունների բողոքների կամ դիմումների վերաբերյալ.

ե) Հայաստանի Հանրապետության օրենքների, իրավական այլ ակտերի, ինչպես նաև նոտարական էթիկայի կանոնների խախտման հատկանիշների ինքնուրույն հայտնաբերումը.

զ) նոտարական պրակտիկայի ամփոփման կամ ծրագրային ուսումնասիրության արդյունքում խախտման հատկանիշների հայտնաբերումը:

6. Կարգապահական վարույթի տեսողությունը չի կարող վեց շաբաթից ավելի լինել, որը կարող է երկարաձգվել մեկ անգամ՝ երեք շաբաթ ժամկետով: Նոտարը ծանուցվում է կարգապահական վարույթ հարուցելու մասին վարույթ հարուցելու պահից 1 օրվա ընթացքում:

7. Կարգապահական վարույթն իրականացնող անձը կարգապահական վարույթում քննարկվող հարցերի շրջանակում իրավունք ունի՝

1) կարգապահական վարույթի ընթացքում նոտարից պահանջել անհրաժեշտ փաստաթղթեր եւ տեղեկատվություն, որը պետք է նոտարի կողմից տրամադրվի պահանջը ստանալու պահից երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում:

2) նոտարի գրասենյակում ծանոթանալու անհրաժեշտ փաստաթղթերին եւ նյութերին.

3) նոտարից պահանջելու գրավոր բացատրություններ.

4) դիմելու այն անձին, ում դիմումը կարգապահական վարույթ հարուցելու առիթ է հանդիսացել՝ լրացուցիչ փաստաթղթեր եւ տեղեկատվություն տալու առաջարկությամբ:

8. Նոտարը, որի նկատմամբ կարգապահական վարույթ է հարուցվել, պարտավոր է վարույթ հարուցած անձին ներկայացնել գրավոր բացատրություններ:

Գրավոր բացատրություն ներկայացնելուց հրաժարվելու դեպքում այդ մասին նշում է կատարվում, որի վերաբերյալ ստորագրում է նոտարը կամ նշում է կատարվում վերջինիս կողմից ստորագրելուց հրաժարվելու մասին:

Նոտարը, որի նկատմամբ կարգապահական վարույթ է հարուցվել, իրավունք ունի չտրամադրել սույն հոդվածի 3-րդ մասում նախատեսված փաստաթղթերը, եթե դա չի բխում կարգապահական վարույթի շրջանակներից:

9. Մինչև կարգապահական վարույթ հարուցող անձի կողմից որոշում կայացնելը կարգապահական վարույթի նյութերին ծանոթանալու իրավունք ունի այն նոտարը, որի նկատմամբ վարույթ է հարուցվել: Նոտարին նյութերը հանձնվում են ոչ ուշ, քան կարգապահական վարույթ հարուցող անձի կողմից որոշում կայացնելու վերջնաժամկետից յոթ աշխատանքային օրառաջ: Նյութերը ստանալու պահից յոթ աշխատանքային օրվա ընթացքում նոտարն իրավունք ունի ներկայացնելու լրացուցիչ բացատրություններ կամ միջնորդություն հարուցելու լրացուցիչ ուսումնասիրություն կատարելու մասին:

10. Կարգապահական վարույթի արդյունքների հիման վրա վարույթ հարուցող անձը կայացնում է հետևյալ որոշումներից մեկը.

1) կարգապահական վարույթը կարճելու մասին.

2) նոտարին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու մասին:

11. Վարույթ հարուցողն իր կողմից կարգապահական վարույթը կարճելու մասին որոշում կայացնելուց հետո չի կարող նույն հիմքով կրկին վարույթ հարուցել:

12. Վարույթ հարուցող անձը, վարույթին մասնակցած վկաները եւ այլ անձինք պարտավոր են պահպանել կարգապահական վարույթի գաղտնիությունը:

13. Նոտարական պալատի կողմից կարգապահական վարույթի արդյունքում կայացված որոշումները դրանց կայացման պահից երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում ուղարկվում են արդարադատության նախարարություն:

14. Կարգապահական վարույթ հարուցելու դեպքում կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու սույն օրենքի 25-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված ժամկետներն ընդհատվում են:

15. Եթե սույն օրենքի 25-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված ժամկետների ընթացքում նոտարի նկատմամբ հարուցվել է քրեական գործ (հետապնդում) կամ դատարանում բողոքարկվում է խախտման հիմք հանդիսացող գործողության իրավաչափությունը, ապա կարգապահական վարույթ հարուցելու ժամկետի ընթացքը, իսկ կարգապահական վարույթը հարուցված լինելու դեպքում՝ հարուցված վարույթի ընթացքը կասեցվում է: Կարգապահական վարույթ հարուցելու ժամկետի կամ հարուցված վարույթի ընթացքը կասեցվում է մինչև քրեական գործով վերջնական լուծումը կամ դատարանի կողմից վերջնական դատական ակտի կայացումը: Քրեական գործի հարուցումը մերժելու կամ քրեական հետապնդումը դադարեցնելու դեպքում, ինչպես նաեւ դատարանի կողմից կայացված դատական ակտն օրինական ուժի մեջ մտնելուց հետո կարգապահական վարույթ հարուցելու ժամկետի կամ հարուցված վարույթի ընթացքը շարունակվում է կասեցման պահից սույն օրենքով սահմանված կարգով:

16. Եթե նոտարի նկատմամբ կարգապահական վարույթ է հարուցվել մի քանի փաստերի հիման վրա, ապա նրա նկատմամբ կիրառվում է ավելի խիստ կարգապահական տույժի միջոցը:»:

Հոդված 17. Օրենքը լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ 24.1-րդ հոդվածով.

«Հոդված 24.1. Կարգապահական վարույթի կարճման հիմքերը

Կարգապահական վարույթը կարճվում է, եթե՝

- 1) հիմնավորված չէ նոտարին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հիմք հանդիսացող խախտման փաստը.
- 2) անցել է նոտարին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու համար նախատեսված ժամկետը.
- 3) դադարեցվել են նրա լիազորությունները, կամ նա ազատվել է իր պաշտոնից.
- 4) սույն օրենքի 24-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված դեպքում»:

Հոդված 18. Օրենքի 25-րդ հոդվածը շարադրել հետեւյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 25. Նոտարի կարգապահական պատասխանատվության հիմքերը

1. Նոտարին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հիմքերն են՝

1) նոտարի կողմից նոտարական գործունեության իրականացմանը, գործողության կատարմանը, մերժմանը, կասեցմանը, հետաձգմանը ներկայացվող օրենքի եւ այլ իրավական ակտի նորմատիվ պահանջն ակնհայտ խախտելը.

2) էթիկայի կանոններն ակնհայտ խախտելը.

3) վերապատրաստման դասընթացների առնվազն 20 տոկոսին առանց հարգելի պատճառի չմասնակցելը:

2. Նոտարի վավերացրած կամ հաստատած փաստաթուղթն անվավեր ճանաչելը կամ այն դատական կարգով փոփոխելն ինքնին չի առաջացնում այդ փաստաթուղթը վավերացրած կամ հաստատած նոտարի պատասխանատվությունը, եթե դա չի փոփոխվել կամ անվավեր ճանաչվել նոտարական գործողություններ իրականացնելիս նոտարի կողմից թույլ տրված օրենքի պահանջների խախտման պատճառով:

Նոտարը չի կարող ենթարկվել պատասխանատվության, եթե վավերացրած կամ հաստատած փաստաթուղթն անվավեր, իսկ կատարած նոտարական գործողությունները ոչ իրավաչափ են ճանաչվել նրան ներկայացված կեղծ կամ անօրինական այնպիսի համաձայնագրերի, կամ հայտարարությունների, կամ այլ կեղծ փաստաթղթերի պատճառով, որոնց օրինականությունն ու ճշտությունը նոտարը չէր կարող կամ պարտավոր չէր ստուգել, եթե չի ապացուցվում, որ նոտարը գիտեր կամ պարտավոր էր իմանալ, որ ներկայացված համաձայնագրերի, հայտարարությունների կամ այլ փաստաթղթերի բովանդակությունը չի համապատասխանում իրականությանը:

3. Նոտարը չի կարող ենթարկվել կարգապահական պատասխանատվության, եթե սույն օրենքի 25-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված խախտումներն առաջացրած գործողությունների կատարման պահից անցել է մեկ տարի, բացառությամբ սույն օրենքի 17-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 3-րդ ենթակետերով նախատեսված խախտումների, որոնց համար կարգապահական վարույթ չի կարող հարուցվել, եթե գործողությունների կատարման օրվանից անցել է երեք տարի:»:

Հոդված 19. Օրենքի 26-րդ հոդվածը շարադրել հետեւյալ խմբագրությամբ.

«Հողված 26. Նոտարի նկատմամբ կիրառվող կարգապահական տույժերը

1. Սույն օրենքի 25-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված հիմքերով նոտարի նկատմամբ կարող է նշանակվել հետևյալ կարգապահական տույժերից մեկը`

1) նախազգուշացում.

2) նկատողություն.

3) խիստ նկատողություն.

4) գործունեության կասեցում` մինչեւ 6 ամիս ժամկետով:

2. Արդարադատության նախարարն իրավասու է կիրառել սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տույժերը, իսկ նոտարական պալատը` սույն հոդվածի 1-ին մասի 1)-ին եւ 2)-րդ կետերով սահմանված կարգապահական տույժերը:

3. Նոտարի գործունեության կասեցումը, որպես կարգապահական տույժի միջոց, կարող է կիրառվել նոտարի կողմից սույն օրենքի 17-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 3-րդ կամ 5-րդ կետերով նախատեսված խախտումների դեպքում:

4. Նոտարի նկատմամբ կիրառվող կարգապահական տույժը պետք է համաչափ լինի կատարված խախտմանը: Կարգապահական տույժ կիրառելիս հաշվի է առնվում նաեւ խախտման հետեւանքները, նոտարի մեղքի աստիճանը, առկա տույժերը, նոտարին բնութագրող ուշադրության արժանի այլ հանգամանքներ:

5. Եթե նկատողություն կամ խիստ նկատողություն ստանալու կամ նոտարի գործունեությունը կասեցնելու օրվանից հետո` երկու տարվա ընթացքում, իսկ նախազգուշացում ստանալու օրվանից հետո` մեկ տարվա ընթացքում, նոտարը չի ենթարկվել նոր կարգապահական տույժի, ապա նա համարվում է կարգապահական տույժ չունեցող:

Կարգապահական տույժի նշանակումը նոտարը կարող է բողոքարկել դատարան` տույժը կիրառելու մասին որոշումը ստանալուց հետո երկու ամսվա ընթացքում:

Հողված 20. Օրենքի 27-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հողված 27. Նոտարի գույքային պատասխանատվությունը

1. Նոտարը ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված գույքային պատասխանատվություն է կրում իր կողմից դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ թույլ տրված խախտման հետեւանքով պատճառված վնասի համար:

Նոտարի պաշտոնից ազատվելու դեպքում վերջինիս կատարած նոտարական գործողությունների կամ նոտարական այլ ծառայությունների կատարման կամ դրանց կատարումը մերժելու իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերով դատարանում որպես պատասխանող հանդես է գալիս նոտարական պալատը, իսկ վնասի, այդ թվում` դատական ծախսերի հատուցման պահանջներով` պաշտոնից ազատված նոտարը: Նոտարի նշված պարտավորությունը ժառանգման կարգով իրավահաջորդության ենթակա չէ:

2. Նոտարը պարտավոր է ապահովագրել իր պատասխանատվության ռիսկը

նախորդ տարվա ընթացքում մատուցված ծառայությունների համար գանձված վճարի կրկնակիի չափով, բայց ոչ պակաս քան 6 միլիոն ՀՀ դրամը:

3. Սույն օրենքի 35.1-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված դեպքում նոտարների կողմից պատճառված վնասները հատուցվում են պահուստային ֆոնդի միջոցներից:»

Հոդված 21. Օրենքի 28-րդ հոդվածի`

1) 1-ին պարբերությունում «արդարադատության նախարարություն» բառերից հետո լրացնել «Եւ նոտարական պալատ» բառերով.

2) ուժը կորցրած ճանաչել 1-ին պարբերության երկրորդ նախադասությունը:

Հոդված 22. Օրենքի 29-րդ հոդվածում`

1) լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ 6-րդ մաս.

«6. Նոտարի օգնականը պարտավոր է առնվազն տարին մեկ անգամ նոտարական պալատի կողմից կազմակերպած վերապատրաստում անցնել` նոտարական պալատի կողմից սահմանված կարգով Եւ պայմաններով:»:

2) լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ 7-րդ մաս.

«7. Նոտարի ստաժոր ներգրավելու Եւ ստաժավորում անցնելու կարգը սահմանում է արդարադատության նախարարը:»:

Հոդված 23. Օրենքի 30-րդ հոդվածի`

1) 2-րդ մասի 1-ին նախադասությունում «ընդունում» բառից հետո լրացնել «փոփոխում, լրացում» բառերը.

2) 3-րդ մասում «հոգ է տանում» բառերը փոխարինել «իրականացնում է» բառով, իսկ «բարձրացման համար, իրականացնում է» բառերը փոխարինել «բարձրացմանն ուղղված միջոցառումներ Եւ» բառերով:

Հոդված 24. Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասում լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ 4.1)-րդ կետ.

«4.1) կազմակերպում է նոտարական արխիվային փաստաթղթերը համալրելու, հաշվառելու, պահպանելու Եւ օգտագործելու հետ կապված աշխատանքները. »:

Հոդված 25. Օրենքի 35-րդ հոդվածի 5-րդ մասը լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ 7-րդ կետ.

«7) կազմակերպում է նոտարի, նոտարի օգնականի վերապատրաստման դասընթացները:»:

Հոդված 26. Օրենքը լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ 35.1-ին հոդվածով.

«**Հոդված 35.1.** Նոտարական պալատի պահուստային ֆոնդը

1. Նոտարների կողմից պատճառված վնասների հատուցումը երաշխավորելու համար նոտարների անդամավճարների առնվազն տաս տոկոսը բանկային հաշվում կապիտալացնելու միջոցով նոտարական պալատի կողմից ստեղծվում է պահուստային ֆոնդ (այսուհետ` պահուստային ֆոնդ):

2. Բանկային տոկոսները ուղղվում են պահուստային ֆոնդի համալրմանը:

3. Նոտարական պալատի անդամների ժողովի կողմից կարող է սահմանվել պահուստային ֆոնդ վճարվող տոկոսների առավել բարձր չափ:

4. Պահուստային ֆոնդից նոտարի կողմից պատճառված վնասները հատուցվում են դատական ակտի հիման վրա, եթե վնասների չափը գերազանցում է նոտարի ապահովագրական գումարի չափը եւ անհնարին է նոտարի անձնական գույքի հաշվին բավարարել վնասն ամբողջությամբ:

5. Պահուստային ֆոնդի միջոցները բացառապես օգտագործվում են նոտարի կողմից պատճառված վնասի հատուցման նպատակով: Նոտարական պալատի պարտավորություններով պահուստային ֆոնդի վրա բռնագանձում չի տարածվում:

6. Սույն հոդվածի պահանջները կիրառելի են նաեւ նոտարին պաշտոնից ազատելու կամ սնանկ ճանաչելու դեպքերում:»:

Հոդված 27. Օրենքի 36-րդ հոդվածում`

1) 1-ին մասի 13-րդ կետում «արժեթղթեր» բառից հետո լրացնել «թանկարժեք մետաղներ, քարեր եւ տալիս է վկայագիր» բառերը.

2) 1-ին մասը լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ 17-23-րդ կետեր.

«17) հավատարմագրային կառավարման է հանձնում ժառանգական գույքը.

18) տալիս է կտակակատարի լիազորությունների հավաստման վկայագրեր.

19) բոլոր ժառանգների համաձայնությամբ չեղյալ է համարում նախկինում տրված ժառանգության իրավունքի վկայագրերը.

20) վավերացնում է իր կողմից վստահված թարգմանչի ստորագրության իսկությունը.

21) տալիս է կատարողական մակագրության թերթ.

22) տալիս է նոտարական ակտերի կրկնօրինակներ.

23) իրականացնում է օրենքով նախատեսված այլ նոտարական գործողություններ:»:

3) լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ 3-5-րդ մասեր.

«3. ժառանգներին եւ հնարավոր պարտատերերին հայտնաբերելու նպատակով նոտարը համացանցում այդ նպատակի համար նախատեսված տիրույթում հրապարակում է հաղորդագրություն ժառանգության բացման վերաբերյալ:

4. Նոտարը, նոտարական գործողություններ կատարող այլ անձինք նոտարական գործողություններ իրականացնելիս կարող են օգտվել պետական մարմինների կողմից վարվող էլեկտրոնային շտեմարաններից, իր լիազորություններն իրականացնելու նպատակով ստանալ անձնական տվյալներ` Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով:

5. Նոտարը սույն հոդվածով նախատեսված նոտարական ծառայություններից բացի տրամադրում է հետեւյալ ծառայությունները`

1) իրականացնում է գույքի նկատմամբ իրավունքների ծագմանը, փոփոխմանը, դադարմանը եւ փոխանցմանն ուղղված գործարքներից ծագող իրավունքների պետական գրանցման սպասարկմանն ուղղված գործառույթներ.

2) օրենքով կամ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ նախատեսված դեպքերում իրականացնում է պետական մարմինների սպասարկման գրասենյակի գործառույթներ.

3) գործարքներից բխող իրավունքների պետական գրանցման պահանջը ապահովելու նպատակով ծանուցում է գույքի նկատմամբ իրավունքների գրանցում իրականացնող մարմիններին գույքի նկատմամբ իրավունքի վերաբերյալ նախնական նշում կատարելու մասին.

4) հաստատում է իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստեր:»:

Հոդված 28. Օրենքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 36.1-ին հոդվածով`

«Հոդված 36.1. Նոտարական ակտը

1. Նոտարի կողմից իրականացվող նոտարական գործողությունների արդյունքում կայացվող որոշումը, գործարքի կամ այլ փաստաթղթի հաստատումը կամ վավերացումը, կատարողական մակագրության թերթը հանդիսանում է նոտարական ակտ:

2. Նոտարական ակտը պետք է բովանդակի`

1) նոտարական ակտի համարը, ընդունման տարին, ամիսը, ամսաթիվը,

2) նոտարական տարածքը, նոտարի անուն, ազգանունը,

3) փաստաթղթի նույնականացումը հաստատող գաղտնագիրը,

4) նոտարի ստորագրությունը եւ կնիքը, ճգմիչ կնիքը,

5) առկայության դեպքում` պետական տուրքի եւ նոտարի մատուցած ծառայությունների վճարի չափը,

6) օրենքով սահմանված այլ պարտադիր պայմաններ:»:

Հոդված 29. Օրենքի 37-րդ հոդվածում`

1) 2-րդ մասում «դիմել» բառից հետո լրացնել «(այդ թվում` էլեկտրոնային եղանակով)» բառերը:

2) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3-րդ մաս.

«3. էլեկտրոնային եղանակով նոտարին դիմումը ներկայացվում է «էլեկտրոնային փաստաթղթի եւ էլեկտրոնային թվային ստորագրության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված պահանջների պահպանմամբ:»:

Հոդված 30. Օրենքի 40-րդ հոդվածում`

1) 1-ին մասում «կազմակերպությունների իրավունակությունը» բառերից հետո հանել « եւ գործունակությունը» բառերը,

2) 2-րդ մասում 2-րդ եւ 3-րդ պարբերություններից հանել «եւ գործունակությունը» բառերը:

Հոդված 31. Օրենքի 41-րդ հոդվածի`

1) 1-ին մասի 1-ին պարբերության «պարտավոր է նոտարական գործողությունների համար դիմած անձանցից պահանջել ներկայացնելու» բառերը փոխարինել «նոտարական գործողությունների համար դիմած անձանցից պահանջում է ներկայացնել» բառերով.

2) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3-րդ մաս.

«3. Այն դեպքում, երբ նոտարը կարող է միասնական էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգի միջոցով տեղեկատվություն ձեռք բերել այլ մարմիններից կամ անձանցից, ապա նոտարին դիմած անձից չի պահանջվում ներկայացնել նոտարական գործողություն կատարելու համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը:»:

Հոդված 32. Օրենքի 42-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ պարբերությունից հանել «մինչեւ տասնութ տարեկան» բառերը:

Հոդված 33. Օրենքի 44-րդ հոդվածի՝

1) 4-րդ մասում «խուլ անձ» եւ «խուլ» բառերը փոխարինել «լսողական խանգարում ունեցող անձ» բառերով.

2) 5-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«5. Եթե լսողական, խոսակցական խանգարում ունեցող անձինք չեն կարող կարդալ փաստաթուղթը, նոտարը, վկաներից բացի, հրավիրում է ժեստերի լեզվի թարգմանիչ, որը կարող է բացատրվել նշված անձանց հետ: Ժեստերի լեզվի թարգմանիչը պետք է բացատրվի լսողական, խոսակցական խանգարում ունեցող անձի հետ եւ հայտնի նոտարին, որ փաստաթուղթն արտահայտում է նրա կամքը, եւ նա հավանություն է տալիս դրան:»:

3) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5.1-ին մաս.

«5.1. Եթե գործարքի կողմ է տեսողական խանգարում ունեցողանձը, ապա նոտարը բարձրաձայն ընթերցում է գործարքի բովանդակությունն ամբողջությամբ, առնվազն երկու վկաների ներկայությամբ: Վկաները գործարքի վրա ստորագրություն դնելու միջոցով հաստատում են իրենց ներկայությամբ գործարքի բովանդակությունը նոտարի կողմից ընթերցված և կողմերի համար պարզաբանված լինելու փաստը:»:

Հոդված 34. Օրենքի 45-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 45. Նոտարական կարգով վավերացված կամ հաստատված փաստաթղթերում ուղղումներ կատարելու կարգը

1. Նոտարն ուղղում է իր կողմից վավերացված կամ հաստատված փաստաթղթերում տեղ գտած լեզվական կամ տպագրական սխալները, եթե այն չի փոխում փաստաթղթի էությունը եւ բովանդակությունը: Ուղղումները պետք է կատարվեն այնպես, որ բոլոր սխալները եւ ուղղումները հնարավոր լինի կարդալ նախնական տեսքում: Ուղղումները կատարվում են փաստաթղթերի բոլոր օրինակների վրա, բացառությամբ երբ անհնար է ներկայացնել բոլոր օրինակները: Սույն մասի կանոնները տարածվում են նաեւ նոտարին փոխանցված այլ նոտարի կողմից վավերացված կամ հաստատված փաստաթղթերի վրա:

2. Վավերացված կամ հաստատված փաստաթղթերում թվի մեջ թվանշան կամ բառի մեջ տառ բաց թողնված լինելու կամ թիվը կամ բառը սխալ գրված լինելու դեպքերում դրանք վերցվում են օղակի մեջ եւ գրվում է լրիվ ճիշտ թիվը կամ բառը: Ուղղումները պետք է ծանոթագրի նոտարը:

3. Վավերացված կամ հաստատված փաստաթղթում ուղղումներ կատարելու անհնարինության դեպքում, նոտարը ուղղումը կատարում է առանձին փաստաթղթի տեսքով, ծանոթագրում այն եւ կցում վավերացված կամ հաստատված փաստաթղթին: Առանձին փաստաթղթի տեսքով կատարված ուղղումը հանդիսանում է վավերացված կամ հաստատված փաստաթղթի անբաժանելի մասը:

4. Ծանոթագրման մեջ նշվում է, որ ուղղումը կատարվել է նոտարի կողմից, ինչպես նաեւ դրա կատարման օրը, ամիսը եւ տարին: Ծանոթագրումը ստորագրվում եւ կնքվում է նոտարի կողմից:

5. Նոտարական գործողություններին մասնակցած անձինք իրավունք չունեն ուղղումներ, փոփոխություններ կամ լրացումներ կատարել վավերացված կամ հաստատված փաստաթղթում:

6. Սույն հոդվածի պահանջների խախտմամբ կատարված ուղղումները, վավերացված կամ հաստատված փաստաթղթերում որեւէ այլ փոփոխություններն ու լրացումներն առջինն են:»:

Հոդված 35. Օրենքի 46-րդ հոդվածում`

1) 1-ին մասի 1-ին նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.«Նոտարական գործողությունների ժամանակ որպես թարգմանիչ կարող է հանդես գալ համապատասխան լեզվի տիրապետման մասին որակավորման վկայական ունեցող այն անձը, որին վստահում է նոտարը, բացառությամբ սույն օրենքով նախատեսված դեպքերի:»:

2) 1-ին մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերությամբ`

«Որակավորման վկայականի գործողությունը դադարեցվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանված հանձնաժողովի կողմից, երբ`

1) վստահության վերաբերյալ փաստաթուղթ տված նոտարը գրավոր հայտնում է վստահությունը կորցնելու մասին եւ որեւէ այլ նոտար չի հայտնել իր վստահությունը.

2) թարգմանիչը թույլ է տվել ակնհայտ կոպիտ խախտում կամ խախտումը կատարել է չարամտորեն.

3) թարգմանիչը վկայական ստանալու համար ներկայացրել է կեղծ փաստաթղթեր.

4) թարգմանիչը չի պահպանել նոտարական գաղտնիք հանդիսացող տեղեկատվությունը.

5) թարգմանիչը դիմում է ներակայացրել որակավորման վկայականի գործողությունը դադարեցնելու մասին.

6) թարգմանիչը մահացել է, ճանաչվել է անգործունակ կամ անհայտ բացակայող

7) վերապատրաստման բացասական արդյունքները:

Որակավորում ունեցող անձը ՀՀ արդարադատության նախարարի սահմանած կարգով վերապատրաստվում է առնվազն երեք տարին մեկ անգամ:

3) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 8-րդ մաս.

«8. Որակավորման վկայական ունեցող ժեստերի լեզվի թարգմանչի բացակայության դեպքում, նոտարական գործողության կատարմանը որպես թարգմանիչ մասնակցում է մասնագիտացված կազմակերպության կողմից որպես ժեստերի լեզվի թարգմանիչ երաշխավորված անձը:

Հայաստանի Հանրապետությունում բնակվող ազգային փոքրամասնությունների լեզվով որակավորման վկայական ունեցող թարգմանչի բացակայության դեպքում, որպես թարգմանիչ նոտարական գործողության կատարմանը մասնակցում է տվյալ ազգային փոքրամասնության իրավունքների պաշտպանության նպատակով ձեւավորված հասարակական կազմակերպության ղեկավարի կողմից երաշխավորված անձը, իսկ այդպիսի հասարակական կազմակերպության բացակայության դեպքում ազգային փոքրամասնության բնակության վայրի համայնքի կամ վարչական շրջանի ղեկավարի կողմից երաշխավորված անձը:»:

Հոդված 36. Օրենքի 49-րդ հոդվածում`

1) 1-ին մասի «սեղանամատյանում» բառը փոխարինել «գրանցամատյանում» բառով:

2) ուժը կորցրած ճանաչել 4-րդ մասը:

Հոդված 37. Օրենքի 52-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ պարբերությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«Եթե ներկայացված փաստաթղթերը լրացուցիչ ուսումնասիրության անհրաժեշտություն չունեն, նոտարը նոտարական գործողությունը մերժելու մասին որոշումը կայացնում է իրեն դիմելու օրը կամ դիմումը ներկայացնելու հաջորդ օրը:

Ներկայացված փաստաթղթերը լրացուցիչ ուսումնասիրելու անհրաժեշտության դեպքում՝ նոտարը նոտարական գործողությունը մերժելու մասին որոշում է կայացնում մինչև դիմելու օրվան հաջորդող հինգերորդ օրը:»:

Հոդված 38. Օրենքի 53-րդ հոդվածում՝

1) 7-րդ մասում «նախարարը» բառից հետո լրացնել «՝ նոտարական պալատի առաջարկությամբ» բառերը.

2) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 8-րդ մաս.

«8. Նոտարների կողմից արխիվի վարման կարգը սահմանում է արդարադատության նախարարը՝ նոտարական պալատի առաջարկությամբ:»:

3) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 9-րդ մաս.

«9. Նոտարական ակտերի, ինչպես նաև ժառանգական գործերի առցանց շտեմարանների վարման կարգը սահմանվում է արդարադատության նախարարի հրամանով:»:

Հոդված 39. Օրենքի 54-րդ հոդվածի՝

1) 1-ին մասի 12-րդ կետում «արժեթղթեր» բառից հետո լրացնել «, թանկարժեք մետաղներ, քարեր եւ տալիս է վկայագիր» բառերը.

2) 1-ին մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 14-17-րդ կետեր.

«14) հավատարմագրային կառավարման է հանձնում ժառանգական գույքը.

15) տալիս է կտակակատարի լիազորությունների հավաստման վկայագրեր.

16) բոլոր ժառանգների համաձայնությամբ չեղյալ է համարում նախկինում տրված ժառանգության իրավունքի վկայագրերը.

17) տալիս է նոտարական ակտերի կրկնօրինակներ:»:

Հոդված 40. Օրենքի 55-րդ հոդվածի 2-րդ մասում՝

1) «նոտարը» բառից հետո լրացնել «, բացառությամբ նոտարին փոխարինելու եւ պաշտոնից ազատելու դեպքերի:»:

2) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերություն.

«Նոտարի բացակայության դեպքում սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված նոտարական գործողությունը կատարում է փոխարինող նոտարը:»:

Հոդված 41. Օրենքի 56-րդ հոդվածում`

1) 4-րդ մասի 2-րդ նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Կտակում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու, ինչպես նաև կտակը վերացնելու մասին դիմումը վավերացնում է հիմնական կտակը վավերացրած նոտարը, բացառությամբ նոտարին փոխարինելու եւ պաշտոնից ազատելու դեպքերի:»:

2) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4.1-րդ մաս.

«4.1 Նոտարին փոխարինելու դեպքում սույն հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված նոտարական գործողությունը կատարում է փոխարինող նոտարը:»:

3) 5-րդ մասի վերջին նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Կտակը վերացնելու կամ փոփոխելու մասին դիմումը վավերացվում է կտակի վավերացման համար սահմանված կարգով:»

4) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 7-րդ մաս.

«7. Նոտարը ժառանգության բացման մասին տեղեկանալու պահից ծանուցում է ժառանգներին կտակի առկայության մասին:»:

5) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 8-րդ մաս.

«8. Նոտարը ժառանգական գործերը եւ կտակները մուտքագրում է ժառանգական գործերի վարման եւ կտակների առցանց շտեմարան:»:

Հոդված 42. Օրենքի 57-րդ հոդվածում լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ եւ 6-րդ մասեր.

«5. Լիազորագիրը վավերացնելուց հետո նոտարն այն մուտքագրում է լիազորագրերի առցանց շտեմարան:

6. Լիազորագրից հրաժարվելու կամ լիազորագիրը դադարեցնելու մասին դիմումստանալու դեպքում նոտարը համապատասխան տվյալները մուտքագրում է լիազորագրերի առցանց շտեմարան:»

Հոդված 43. Օրենքի 62-րդ հոդվածի`

1) 3-րդ մասում «համայնքի ղեկավարին» բառերը փոխարինել «համայնքին` ի դեմս ղեկավարի» բառերով.

2) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4-րդ մաս.

«4. Նախկինում տրված ժառանգության իրավունքի վկայագիրը բոլոր ժառանգների համաձայնությամբ չեղյալ է համարում ժառանգության իրավունքի վկայագիր տված նոտարը, բացառությամբ նոտարին փոխարինելու եւ պաշտոնից ազատելու դեպքերի:»:

Հոդված 44. Օրենքի 69-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ`

«Հոդված 69. Քաղաքացու` որոշակի վայրում գտնվելու փաստի հաստատումը

1. Նոտարը քաղաքացու դիմումով հաստատում է նրա՝ որոշակի վայրում գտնվելու փաստը եւ տալիս է վկայագիր:

2. Անգործունակ ճանաչված անձի՝ որոշակի վայրում գտնվելու փաստը հաստատվում է նրանց օրինական ներկայացուցիչների (ծնողների, որդեգրողների, խնամակալի), ինչպես նաեւ այն կազմակերպությունների դիմումի հիման վրա, որոնց խնամքի տակ գտնվում է անգործունակը:»:

Հոդված 45. Օրենքը լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ 17.1 -րդ գլխով՝

«ԳԼՈՒԽ 17.1

ԻՐԱՎԱՔԱՆԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ՓԱՍՏԵՐ ՀԱՍՏԱՏԵԼԸ

Հոդված 81.1. *Իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստեր հաստատելը*

1. Նոտարը հաստատում է այն փաստերը, որոնցից կախված է քաղաքացիների կամ իրավաբանական անձանց անձնական կամ գույքային իրավունքների ծագումը, փոփոխումը կամ դադարումը:

2. Նոտարը հաստատում է հետեւյալ փաստերը՝

1) անձանց ազգակցական հարաբերությունները.

2) անձի՝ ուրիշի խնամքի տակ գտնվելը.

3) ծննդյան, որդեգրման (դստերագրման), ամուսնության, ամուսնալուծության եւ մահվան գրանցումը.

4) ժառանգությունն ընդունելը եւ ժառանգության բացման վայրը.

5) իրավունք սահմանող փաստաթղթերի պատկանելությունը, բացառությամբ անձնագրի եւ զինվորական փաստաթղթերի.

6) սեփականության իրավունքով գույքի տիրապետումը.

7) անձանց բանավոր հայտարարությունները.

3. Նոտարը, օրենքով նախատեսված դեպքերում, հաստատում է իրավաբանական նշանակություն ունեցող այլ փաստեր:

4. Իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստի հաստատման վերաբերյալ դիմումում պետք է նշվի, թե ինչ նպատակի համար է դիմողին անհրաժեշտ տվյալ փաստի հաստատումը, ինչպես նաեւ բերվեն դիմողի կողմից պատշաճ փաստաթղթեր ստանալու կամ կորցրած փաստաթղթերը վերականգնելու անհնարինությունը հաստատող ապացույցներ:

5. Նոտարը իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստը հաստատում է միայն այն դեպքում, եթե դիմողը հնարավորություն չունի այլ կարգով ստանալու այդ փաստը հավաստող պատշաճ փաստաթղթեր կամ անհնար է վերականգնել կորցրած փաստաթղթերը:

6. Իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստը հաստատելու վերաբերյալ նոտարական ակտը հիմք է համապատասխան մարմինների կողմից այդ փաստը գրանցելու կամ հաստատված փաստի կապակցությամբ ծագած իրավունքները ձեւակերպելու համար:

7. Իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստը հաստատելու վերաբերյալ նոտարական ակտը կարող է օգտագործվել միայն նոտարական ակտում նշված նպատակով:

8. Իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստը հաստատելու վերաբերյալ նոտարական ակտը պետք է բովանդակի՝

1) սույն օրենքի 36.1-րդ հոդվածի 2-րդ մասում սահմանված պայմանները,

2) իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստը, որը հաստատվում է տվյալ նոտարական ակտով,

3) իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստը հաստատելու կամ մերժելու հիմքերը,

4) իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստը հաստատելու նպատակը:

9. Նոտարը ընդունում է իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստը հաստատելու վերաբերյալ նոտարական ակտ, եթե՝

1) ներկայացված փաստաթղթերը բավարար են իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստը հաստատելու համար,

2) հաստատման ենթակա իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստը բխում է ներկայացված փաստաթղթերում առկա տվյալներից,

3) բացակայում է նյութաիրավական նորմերի պահանջների հետ անհամապատասխանությունը,

4) դիմողը հնարավորություն չունի այլ կարգով ստանալ կամ վերականգնել իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստը հավաստող փաստաթղթերը կամ դրա հնարավորությունն օրենքի ուժով սպառված է,

5) պահպանված են սույն հոդվածի 4-րդ մասի պահանջները,

6) իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստն անվիճելի է:

10. Սույն հոդվածի 9-րդ մասի պահանջները պահպանված չլինելու դեպքում նոտարը մերժում է փաստի հաստատումը:

Հոդված 81.2. Նոտարի կողմից անձանց բանավոր հայտարարությունները հաստատելը

1. Նոտարը հաստատում է անձի կողմից իր մոտ արված բանավոր հայտարարությունը, որին կցվում է նաեւ այդ անձի կողմից տրված հայտարարությունը ճշմարտացի լինելու երդման հավաստիացումը:

2. Երդման հավաստիացումը կատարվում է նոտարի մոտ առնվազն երկու վկաների ներկայությամբ՝ բանավոր հայտարարելով եւ երդման հավաստիացումը երդվող անձի կողմից ստորագրելու միջոցով: Երդմամբ ֆիզիկական անձը հավաստում է արված հայտարարության ճշմարտացիությունը եւ ստորագրում է իր հայտարարությունն ու երդման հավաստիացումը: Վկաները ստորագրությամբ հավաստում են, որ հայտարարությունը եւ երդման հավաստիացումը կատարվել է իրենց ներկայությամբ:

3. Երդման հավաստիացմամբ անձը հաստատում է, որ տեղյակ է կեղծ երդում տալու դեպքում քրեական պատասխանատվության մասին:

4. Սույն հոդվածի 1-ին մասում սահմանված կարգով նոտարի կողմից հաստատված բանավոր հայտարարություններն ապացուցողական ուժ ունեն դատարանում եւ այլ պետական մարմիններ ներկայացնելիս:

Հոդված 46. Օրենքը լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ 18.1 -րդ գլխով՝

«ԳԼՈՒԽ 18.1

ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՄԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հոդված 82.1. Ընդհանուր դրույթներ կատարողական մակագրության վերաբերյալ

1. Պարտապանից դրամական գումարներ բռնագանձելու կամ գույք (իր) կամ փաստաթուղթ հանձնելու կամ սեփականության իրավունքը փոխանցելու պարտատիրոջ պահանջը կատարելու համար նոտարը իր կողմից վավերացրած գործարքի վերաբերյալ կատարում է կատարողական մակագրություն:

2. Կատարողական մակագրությունը կատարվում է, եթե կողմերի միջեւ կնքվել է նոտարական կարգով վավերացված համաձայնագիր, որով կողմերը համաձայնվում են տվյալ նոտարի կողմից վավերացված գործարքից բխող գումար վճարելու կամ գույք (փաստաթուղթ) հանձնելու կամ սեփականության իրավունքը փոխանցելու պարտավորությունը չկատարելու դեպքում նոտարի կողմից կատարողական մակագրություն կատարելու վերաբերյալ:

3. Կատարողական մակագրությունը կատարվում է, եթե կողմերի համաձայնությամբ դրամական գումարներ կամ գույք (իր) կամ փաստաթուղթ հանձնելու կամ սեփականության իրավունքը փոխանցելու պարտապանի պարտավորությունը կատարվելու է նոտարական ակտեր կայացնելու կամ նոտարական գործողություններ կատարելու միջոցով:

4. Կատարողական մակագրությունը կատարվում է պարտատիրոջ դիմումի հիման վրա՝ կատարողական մակագրության թերթ տրամադրելով:

Հոդված 82.2. Կատարողական մակագրության թերթ տալու պայմանները

1. Կատարողական մակագրության թերթը տրվում է հետեւյալ պայմանների միաժամանակյա առկայության դեպքում.

1) եթե ներկայացվում են նոտարական կարգով վավերացված փաստաթղթեր, որոնք հաստատում են պարտատիրոջ հանդեպ պարտապանի անվիճելի պարտավորությունը եւ բացակայում է պարտատիրոջ հանդիպական պարտավորությունը.

2) եթե առկա են սույն օրենքի 82.1-րդ հոդվածի 2-րդ եւ 3-րդ մասերով նախատեսված հիմքերը.

3) եթե պարտատերը ներկայացնում է պարտքը բռնագանձելու կամ չկատարված պարտականությունը կատարելու համար նոտարին կատարողական մակագրություն տալու համար դիմելու մասին պարտապանին պատշաճ կարգով ծանուցելու վերաբերյալ ապացույց:

2. Կատարողական մակագրության թերթը տրվում է երկու օրինակից, որոնցից մեկը պարտատիրոջ կողմից ներկայացված փաստաթղթերի հետ միասին կցվում է նոտարական գործին՝ «երկրորդ օրինակ» նշումով, մյուսը տրվում է պարտատիրոջը:

3. Յուրաքանչյուր չկատարված պարտականության մասով տրվում է առանձին կատարողական մակագրության թերթ:

4. Նոտարին ներկայացված փաստաթղթերի բնօրինակները վերադարձվում են պարտատիրոջը, նոտարական գործում թողնելով փաստաթղթի բնօրինակի՝ նոտարի կնիքով վավերացված պատճենը:
5. Կատարողական մակագրության թերթի օրինակելի ձեւաթուղթը հաստատում է արդարադատության նախարարը:
6. Կատարողական մակագրության թերթը տրվում է դիմում ներկայացնելուց հետո երեք օրվա ընթացքում:

Հոդված 82.3. Կատարողական մակագրությամբ բռնագանձման կարգը

Կատարողական մակագրության թերթը կատարվում է «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:»:

Հոդված 47. Անցումային դրույթներ

1. Օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը, բացառությամբ սույն օրենքի 28-րդ հոդվածի:
2. Օրենքի ուժի մեջ մտնելուց հետո Օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանվող նոտարական գրասենյակներին առաջադրվող նվազագույն պահանջները եւ գտնվելու վայրի չափանիշները չեն տարածվում գործող նոտարական գրասենյակների վրա:
3. Օրենքի 26-րդ հոդվածը տարածվում է Օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո ծագած իրավահարաբերությունների նկատմամբ:
4. Որակավորում ունեցող թարգմանիչների առաջին վերապատրաստումն իրականացվում է սույն օրենքը ուժի մեջ մտնելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում:
5. Օրենքի 28-րդ հոդվածը ուժի մեջ է մտնում 2017 թվականի հունվարի 1-ից, և դրա պահանջները տարածվում են ուժի մեջ մտնելուց հետո ընդունված նոտարական ակտերի նկատմամբ:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՄԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ «ՆՈՏԱՐԻԱՏԻ ՄԱՍԻՆ»
 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»,
 «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ
 ՄԱՍԻՆ», «ԴԱՏԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ՀԱՐԿԱԴԻՐ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ
 ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ՍԱԿԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
 ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», « ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ
 ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ԱՐԻԻՎԱՅԻՆ ԳՈՐԾԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
 ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ
 ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ԴԱՏԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ
 ՀԱՐԿԱԴԻՐ ԿԱՏԱՐՈՒՄՆ ԱՊԱՀՈՎՈՂ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ
 ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԵՎ «ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
 ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ
 ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ**

Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, ենթակետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	Առաջարկությունը (փոփոխությունը, լրացումը)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը
1	2	3	4
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր Էլինար Վարդանյան	1.«Նոտարիատի մասին ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին ՀՀ օրենքի նախագիծ» (այսուհետ՝ նախագիծ) 6-րդ հոդ- վածի 3-րդ կետ	1. «աշխատանքային օրը» բառերը փո- խարինել «եռօրյա ժամկետում» բառե- րով:	1. Չի ընդունվել: Նախագծով սահմանվել են այն բացառիկ դեպքերը, երբ հաշվի առնելով անձի առողջական վիճակը (տեղաշարժի հնա- րավորությունը սահմանափակող հիվանդություն կամ անօգնական վիճակ), անհրաժեշտ է հնարավորինս շուտ նոտարական գործողությունների կատարում: Այդ իսկ պատ- ճառով Նախագծով սահմանվել են առավել սեղմ

			ժամկետներ:
	2.Նախագծի 11-րդ հոդված	2. «4.Ուսումնասիրության ենթարկված նոտարի մոտ հաջորդ ծրագրային ուսումնասիրությունը կարող է իրականացվել ոչ շուտ՝ քան դրան հաջորդող երկրորդ տարում:» նախադասությունում «երկրորդ» բառը փոխարինել «երրորդ» բառով:	2. Չի ընդունվել: Ծրագրային ստուգման ժամկետի սահմանաչափը շատ երկար սահմանվելու դեպքում կարող է հանգեցնել որոշակի ինքնավստահության՝ կապված ստուգումներից զերծ մնալու, հետևաբար նաև դրանով պայմանավորված հակաօրինական վարքագիծ դրսևորելու հնարավորություն ընձեռելու հետ: Այսինքն, ծրագրային ստուգման՝ նախագծով սահմանված ժամկետները ունեն որոշակի կանխարգելիչ նշանակություն:
	3.Նախագծի 19-րդ հոդված	3. «5. Եթե նկատողություն կամ խիստ նկատողություն ստանալու կամ նոտարի գործունեությունը կասեցնելու օրվանից հետո՝ երկու տարվա ընթացքում, իսկ նախագուշացում ստանալու օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, նոտարը չի ենթարկվել նոր կարգապահական տույժի, ապա նա համարվում է կարգապահական տույժ չունեցող:» նախադասությունում «երկու» բառը փոխարինել «մեկ» բառով և «մեկ տարվա» բառերը՝ «վեց ամսվա» բառերով:	3. Չի ընդունվել: Նոտարի պարագայում տույժի իրավական հետևանքներից ազատվելու որոշակիորեն երկարատև ժամկետի սահմանումը պայմանավորված է նոտարին ներկայացվող բարձր պահանջներով և «նոտար» ինստիտուտի էությամբ: Այսինքն, նոտարն ի սկզբանե նախատեսված է որպես հիմնական նպատակ արդարադատության իրականացմանը նպաստելուն, որը դրսևորվում է օրինականության խստիվ պահպանմամբ նոտարի կողմից կատարված գործողությունների արդյունքում հնարավոր վեճերը բացառելու միջոցով: Այսինքն, նոտարի կողմից օրենքի խախտում թույլ տալն արդեն իսկ հակասում է այդ ինստիտուտի էությանը, որպիսի պարագայում պետք է հնարավորինս բացառվի նշված երևույթը՝ այդ թվում նաև առավել բարձր պատասխանատվության և բացասական իրավական հետևանքների միջոցով: Բացի վերոգրյալից, պետք է նշել, որ նոտարի

			<p>նկատմամբ խիստ նկատողությունը կիրառվում է բացառիկ դեպքերում, ուստի այս պարագայում արդարացված է սահմանել 2 տարվա ժամկետը, որի լրանալուց հետո նոտարը համարվում է կարգապահական տույժ չունեցող: Ինչ վերաբերում է նախազգուշացման համար 1 տարի սահմանելուն, ապա պետք է նշել, որ դա ընդունված մոտեցում է: Նմանատիպ կարգավորում նախատեսված է նաև դատավորների համար Դատական օրենսգրքում:</p>
	<p>4.Նախագծի 20-րդ հոդվածով խմբագրվող 27-րդ հոդված</p>	<p>4. Կարծում ենք պետք է տարբերակում մտցնել դիտավորությամբ պատճառված վնասի և անզգուշությամբ պատճառված վնասի համար պատասխանատվության չափի մասով:</p>	<p>4.Նախագծով սահմանվում է, որ նոտարը կրում է քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված գույքային պատասխանատվություն, ինչը նշանակում է, որ նոտարի դիտավորությունը, անզգուշությունը և այլ հանգամանքները որոշվում են քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված կարգով:</p>
	<p>5. Նախագծի 20-րդ հոդված</p>	<p>5. «, բայց ոչ պակաս քան 6 միլիոնը ՀՀ դրամը» բառերը հանել:</p>	<p>5. Չի ընդունվել: Նախագիծը նպատակ է հետապնդում բարձրացնելու նոտարների պատասխանատվությունը, և առաջարկվող սահմանաչափը ողջամիտ է, քանի որ ներկայումս ՀՀ-ում գործող գրեթե բոլոր նոտարների մեկ տարվա ընթացքում մատուցված ծառայությունների համար գանձված վճարի չափը գերազանցում է 6 միլիոն դրամը:</p>
	<p>6. Նախագծի 33-րդ հոդվածի 3-րդ կետ</p>	<p>6.«բովանդակությունն ընթերցված լինելու փաստը» բառերը փոխարինել «բովանդակությունը նոտարի կողմից ընթերցված և կողմերի համար պարզաբանված լինելու փաստը»</p>	<p>6. Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:</p>

		բառերով:	
	7. Նախագծի 37-րդ հոդված	7. «դիմելու օրը» բառերը փոխարինել «դիմելուց հետո եռօրյա ժամկետում» բառերով:	7. Ընդունվել է մասնակի: Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
ՀՀ Կառավարություն	8. Նախագծի 35-րդ հոդված	8. Լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նախադասությամբ. «7) վերապատրաստման բացասական արդյունքները: Որակավորում ունեցող անձը ՀՀ արդարադատության նախարարի սահմանած կարգով վերապատրաստվում է առնվազն երեք տարին մեկ անգամ:»	8. Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
	9. Նախագծի 47-րդ հոդված	9. Լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նախադասությամբ. « Որակավորում ունեցող թարգմանիչների առաջին վերապատրաստումն իրականացվում է սույն օրենքը ուժի մեջ մտնելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում:»:	9. Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
	10. Նախագծի 47-րդ հոդված	10. Նախատեսել դրույթներ, որոնց համապատասխան Նախագծի 28-րդ հոդվածը ուժի մեջ կմտնի 2017 թվականի հունվարի 1-ից:	10. Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն: